

26 april 2023
ÖPPEN DIALOG

FÖRDJUPAD ÖVERSIKTSPLAN UNDERÅKER - BRATTLAND

"Tillsammans skapar vi en hållbar framtid för alla i storslagen fjällmiljö"

are.se | kundtjanst@are.se | 0647 – 161 00

Beskriv Undersåker med tre ord:

- Bykänsla
- Friluftsliv & naturnära
- Samhällsservice, kommunikation & knutpunkt

Dialogmöte

- Å ena sidan: Järnvägen avgörande för att flytta till Undersåker. Å andra sidan: bussen går typ bara 2ggr/dag....dvs olika syn på om Undersåker har bra kommunikationer eller ej.
- Till viss del, potential finns, utbudet behöver breddas
- Tänk flexibilitet, kombinera verksamheter som ex affär OCH kontor. Bostäder OCH serviceställen.
- Mötesplats!! Olika sätt olika nivåer av spontanitet

Beskriv Brattland med tre ord:

- Bykänsla
- Friluftsliv
- Natur

- Levande jordbruk
- Företag

Vad i Undersåker – Brattland är du stolt över?

Perspektivrapport

- **Bykänsla**
 - **Välkomnande**
 - **Gemenskap**
 - **Nära**
 - **Företag**
- **Naturen**
 - **Friluftsliv**
 - **Estetik**
 - **Lugn**

Dialogmöte

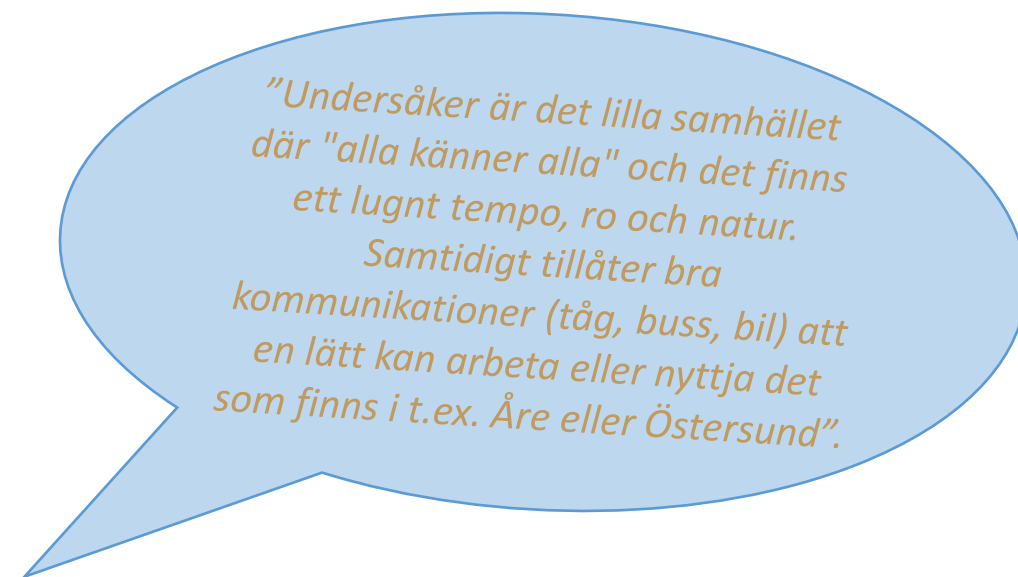
- Inte för små tomter
- Bykänsla – lugnt
- BY inte ett samhälle
- Att man kan lämna dörren olåst, lämna skidorna utanför huset utan att de stjäls
- Alla hälsar på alla, avslappnatFörtäta inte för mycket
- Trygghet
- Värna grönområden
- Rotation på folk gör att bykänslan hotas
- Attraktiviteten är en risk!
- Trycket på Undersåker hotar det vi är stolta över

Ej stolt över

- Mejeriet
- Stationshuset, ungdomshäng där man boffar lustgas.

Vad uppskattar du mest med Undersåker – Brattland idag?

Närheten till:

Utbud /
Service

Åre

Fjällen

Människor

Levande
samhälle

Vad uppskattar du mest med Undersåker – Brattland idag?

Utbud/service

- Viktigt även för byarna runtomkring. Kanske borde bygga ut ICA?
- Funktionen som finns med Bygården är viktig.
- Viktigt att det finns både skola och affär och det finns ett levande företagande i byn.
- Väsek gör ett fantastiskt jobb med skoterlederna
- Fantastiskt att kunna gå ner på byn och att det finns en ICA- butik att handla på.
- Samla all samhällsservice på samma ställe
- Utbudet här är jättebra, men utveckla tillgängligheten!

Fjällen

- Även naturen!
- Friluftslivet finns utanför dörren, man behöver inte ta bilen.
- Badplatser vid älven
- Närheten, att kunna andas

Levande samhälle

- Bästa med Undersåker/Brattland att det inte är Åre. Inte sönderbyggt. Fint att det är byggt lite här och var i Undersåker Brattland. Lite olika stilar. Skapar atmosfär.
- Bykänslan bygger mycket på det jättestarka engagemang som kommer av företagandet i byn. De hjälper alltid till om man behöver spola hockeyplanen, eller fixa nåt på Bygården. Jätteviktigt för sammanhållning och utveckling
- Föreningslivet också alltid snabba att hjälpa till t ex om nåt ska byggas eller så.
- Förr var det mer midsommarfirande och brasa vid Valborg...nu vill ingen vakta elden.
- Bykänsla både i Undersåker och Brattland (förr i alla fall)

Människor

- Mångfald vill vi ha! Fler hyresrätter är viktigt.
- Inte lika lätt att involvera nyinflyttade i den här andan, i sammanhållningen och bykänslan.
- Vi kan väl kontakta varandra via FB eller anslagstavlan, hjälpas åt att t ex fixa fint vid älven. Vi hjälper gärna till!
- Det bubblar av idéer och lust att utveckla.

Vilken är din favoritplats – Motivera varför

Natur

Platser som möjliggör
rekreation

- Skogen nedanför bystugan
- Älven
- Ängarna ovanför Fjällsättra
- Svartstrand

Friluftsliv

Iordningsställda naturliga
platser, fokus aktivitet

- Motionsspår
- Älven, badplatser
- Djungelgygmet
- Roliga
timmen/Undersåkersrundan
- "Leder"
- St Olavsleden
(Mittnordenleden,
Pilgrimsleden)
- Kläppenvägen

Byggda mötesplatser / näring

- Tågstationen
- Strandbergs
- Bygårdén (Klättring, cykel)
- Spiragården
- K-Fresk
- Krus
- Charken

Vilken är din favoritplats – Motivera varför

Friluftsliv

- St Olavsleden är viktig!
- Skidspår Grimsta
- Bygger man bort grönområdet nedanför Bygården så försvinner naturliga stigar, slingor, leder. Viktigt att spara grönområden för skoter och skidor mm. Inget problem med att bygga bostäder bara man sparar grönområden också.
- Spara och bevara tillgången till älven, begränsa strandnära bebyggelse.
- Spara och bevara möjligheten att röra sig i grönområden genom byn.
- Spara och bevara fotbollsplanen. Viktigt! Hållgårdslägdan, Hållgården är en viktig rekreationsplats.
- Brattland är något så ovanligt som ett bevarat bondesamhälle med intakt landsbygd. Viktigt att bevara
- Vackert med det rinnande vattnet, älven. Kan utvecklas med café och badplatser.
- Viktigt med möjlighet till närhet till älven. Där kan man grilla och bada.
- Svartstrand
- Viktigt att kunna ha en stor tomt till sitt hus.
- Viktigt att planera klokt och långsiktigt.
- Mötesplatser skulle användas mer om det fanns cykelbanor. Att man inte var beroende av bilen.

Natur

- Runt hållgården, vyerna, kontemplation
- Ska man verkligen spara så mycket odlingsmark?
- Hållgården

Byggda mötesplatser

- Pumptracken är bra.
- Lekpark vill vi ha
- Rid-paddock
- Judo
- Fjällsätra
- Bykyrkan
- Den öppna väntsalen uppskattas

Vad är en viktig mötesplats för dig?

Befintliga mötesplatser

- Ica Strandbergs
- Bygården
- Spiragården

Saknar mötesplatser

- Mötesplatser utomhus, ex vindskydd
- Lekplatser
- Plats för ungdomar att träffas inomhus
- All-aktivitetshall

Vad är en viktig mötesplats för dig?

- Ica Strandbergs
- Bygården
- Spiragården
- Saknar mötesplatser
- Mötesplatser utomhus tex vindskydd
- Lekplatser
- Fritidsgård
- Plats för ungdomar (och alla andra) att träffas inomhus
- Allaktivitetshall, ska vara tillräckligt stor för träningsläget, cuper etc
- Saknas Café, fik
- Kallbadhus
- Bastu
- Varmbadhus
- Trostevallen
- Saknas tillgängliga platser dit alla kan ta sig (HCP etc). "en plats dit alla kan ta sig"
- Bevara Hållgården
- Aktivitetshall med fritidsgård. Kultur/Dans/Media
- Mötesplatser av olika slag, både kultur och sport samt lokal produktion av mat etc.
- Park

Vilka grönområden använder du och på vilket sätt?

- Vardagliga naturen
- Älven
- Hållgårdsområdet
- Bygården och skogen
- Leder
- Brattland
- Utanför planområdet
- Träning (cykel, löpning, gym)
- Rekreation (lugn, vila & lek)
- Vara ute (social samvaro, mat)

Vilka grönområden använder du och på vilket sätt?

- Roliga timmen
- Hållgårdsområdet
- Kläppenrundan
- Svartstrand
- Båtskjulet/bada hund/spana fåglar
- Stråk söder om Bygården måste behållas för skoter, vandring, cykel
- Stigar
- Pilgrimsleden
- Natur och friluftsliv för människor och djur (häst, hund)
- Djungelgygmet + hygget + vindskydd
- Bevara befintlig skog runt skolan. Placera inte Hallen där.
- Utveckla trevliga platser längs älven tex bastu, grillplatser, vindskydd. Ge oss mark att utveckla!
- Saknas skoterförbindelse Åresjön – Undersåker
- Skidleder ovanför Trostebacken (skidleder över lag)
- Grimsta
- Kommunen äger 20% av samfälligheten s8 som nu är stängd av markägare. En sträcka på ca 200 meter mellan Oppgården och området ovan Hyrsکیدan. Ta tag i att prata med markägaren för att öppna upp för passage. Skulle möjliggöra att ta sig mellan Såå och Järpen utan bil.

Vad är dina synpunkter på trafiksituationen idag?

- **Byvägen**
 - Otrygg
 - Saknas trottoar
 - 50km/h för hög
 - Fartbutor vid skolan
 - Korsningen Byvägen/Vålådalsvägen
- **E14**
 - Saknas väggren
 - Fler vill cykla
 - Västra infarten farlig
- **Kollektivtrafik**
 - Pendlarparkering uppskattad
 - Fungerar ok för arbetspendling
 - Behövs tätare turer för fritidsresor
- **Brattland**
 - Farlig vänstersväng från e14
 - Kollektivtrafik
- **Den är okej**

Vad är dina synpunkter på trafiksituationen idag?

- Stora tunga flisbilar går igenom byn och förbi skolan
- Jobbigt att backa ut från ICA
- Önskas bättre passage över Byvägen vid ICA
- Önskas gång- och cykelvägar inom byn som är separerade från fordonstrafik
- Utveckling i Trillevallen, Edsåsdalen mm leder till ökad trafik på Byvägen
- Önskas infart från västra delen av Byvägen öster ut till nya bostadsområden för att inte få in mer trafik på Byvägen
- Saknas trottoarer
- Önskas fartbular vid skolan
- Önskas fartbular vid ICA
- Önskas att den tunga trafiken valde den västra infarten av Byvägen för transport söder ut men den verkar vara för brant/halt, dålig sikt för att tung trafik ska vilja nyttja den. Var stopp på vägen 2023-04-25 pga en sådan situation

Vad är dina synpunkter på trafiksituationen idag?

- Är framtiden bilburen?
- Skapa en by som inte behöver köras bil in och ut
- Skapa bykärna som har många funktioner så att folk kan göra sina ärenden med cykel, gående eller ta sina längdskidor
- Snöröjning görs på bilvägen men ibland två dagar senare på trottoaren längs Byvägen. Deltagare uppmanar annan deltagare att isf kontakta TRV så att de får kännedom om detta. Isf utför inte entreprenören som är upphandlad det de ska.
- Tillfartsvägar till nya områden får inte innebära mer trafik förbi skolan genom byn.
- Busshållplatsen nedanför Fjällsätra är för osäker- Önskar att vägen görs enfilig med företräde från ett håll, för att få plats med bussficka längs med vägen.
- Använd elledningsgatan från Björnstigen väster ut som gång- och cykelväg.
- Önskar att Mörsil - Järpen - Undersåker - Åre-Duved kopplas ihop med gång och cykel.

Vad är dina synpunkter på trafiksituationen idag?

- Önskar trottoar vid bron över älven (Vålådalsvägen).
- Önskar trottoar från Bykyrkan till K-bygg.
- Önskar gatubelysning från Kläppenvägen till K-bygg.
- Önskar vägradar 30 km/h vid skolan.
- Önskar gång- och cykelvägar genom och förbi byn.
- Bygga enklare cykelväg längs krafledningen parallellt med E14 till Trostevallen. Grusväg till Brattlands åkeri. Enklare cykelväg till Såå camping. Då kan man tryggt ta sig från Undersåker till Åre.
- Tydligare skyltning med väjningsplikt i byn, är otydlig högerregel på många platser.

Finns det platser som är otrygga/problematiska?

- **Oskyddade trafikanter**
 - Byvägen – trottoar & belysning
 - Höga hastigheter
 - ICA-parkering problematisk
- **Otrygga platser**
 - Mejeriet
 - Lodjursstigen
 - Järnvägsstationen
- **Upplevs tryggt**

Finns det platser som är otrygga/problematiska?

- Saknas gatubelysning på många platser.
- Önskas fartgupp vid skolan.
- Gör det lätt och trevligt att gå och cykla längs med Byvägen. Bred trottoar där alla får plats = färre bilar och trevligare miljö.
- Önskar säkrare busshållplatser.
- Ta bort Mejeriet.
- Mejeriet och järnvägsstationen, ett oövervakat läge för ungdommar, mycket bus.
- Önskar fler fartkameror längs E14.
- Önskar infart från E14 till skolan.
- Bygg för handel längs Byvägen för en levande bykärna.
- Trygghetsskapande ungdomsgård önskas.
- Cykel- och gångväg från Undersåker till Såå. Gärna där kraftledningen går för att slippa E14.
- Önskar över- eller undergångar vid passering av E14.

Är det något du saknar i området idag?

- **Butiker & näringsliv**

- Fik
- Restaurang
- Större butik
- Paketombud
- Bensinmack
- Co-working/kontor

- **Boende**

- Bostadsrätter
- Hyresrätter
- Trygghetsboende
- Äldreboende
- Tomter

- **Motion**

- All-aktivitetshus
- Gym
- Motionsspår
- Klättring

- **Rekreation & mötesplatser**

- Slöjdsalar
- Kultur
- Bibliotek
- Lekplats
- Mötesplatser utomhus (vindskydd, rastplats)

Är det något du saknar i området idag?

- Seniorboende/trygghetsboende
- Skidbuss som vänder vid kyrksidan, åker genom byn
- Stationshus
- Centrum/ bykärna. Befintlig! Injicera arbetslokaler i bykärna. Skapa dynamisk bykärna.
- Samlingslokal/ bygdegård/ mötesplats för fester etc - inte bara aktivitetshus
- Elljusspår
- Bostäder/ kombination med handel i mindre skala
- Gång- och cykelvägar!!! Inom byn och för pendling till Åre och Järpen också. Med skidspår - fatta va coolt att kunna skida till jobbet!
- Cykelväg längs kraftledning
- Gångstråk - kunna gå i rundor, knyts ihop
- Kotunnlar/ broar över E14
- Bad (kallbad/ varmbad/ bastu)
- Fritidsgård/ ungdomsgård!
- Hundlatriner längs Byvägen
- Skoterled förbi Ica <3

Vad tycker du är viktigt i utvecklingen av Undersåker – Brattland?

En hållbar utveckling

- Bykänsla – Inte växa för fort
- Långsiktig hållbarhet
- Rädsla för att exploatering kommer gå fort

En funktionsblandad bykärna

- Stärka bykärnan, välkomnande med fik, restaurang service
- Trafikfrågor
- Hub för södra Årefjällen
- Gröna kilar, lugn och genuint

Aktiviteter, fritid & skola

- All-aktivitetshall, mötesplats
- Fler människor – Fler barn - Skola

"Att bevara det lilla och lantliga och inte bli som Åre".

"Att man har med perspektivet att se Undersåker som en nod för den fast boende befolkningen söder om Undersåker också. Undersåker är i vissa bemärkelser vår "stad" där det finns närmsta service (pakethämtning, skola, affärer)".

"Att inte skapa mer segregation – hyresrätter centralt är ett måste annars bygger vi en homogen grupp utan mångfald. Detta behöver kommunen liksom den politiska styrningen ta ansvar för. Kan vi skapa mer likvärdighet i området på något annat sätt?!"

Vad tycker du är viktigt i utvecklingen av Undersåker – Brattland?

Bykärnan

- Stärka befintlig bykärna (viktigt tillägg att det inte är någon ny)
- Levande bykärna på ett säkert sätt

Friluftsliv/rekreation/aktivitet

- Fokus på aktiviteter!
- Behålla/ bevara miljö skog/ friluftsplats
- Elljusspår Hållgården
- Pilgrimsled
- Vinterleder
- Bädde för ett enkelt friluftsliv som klarar slitage till viss del (spänger, grus etc)

Gator och trafik

- Trottoar längs hela Byvägen, även till Kläppenvägen och K-bygg
- Gatlyktor hela vägen från Kläppenvägen korsningen till K-bygg
- Farthinder på Byvägen, eller lägre hastighet genom byn
- Säker kommunikation och transport
- Koppla ihop Brattland med promenadstråk och cykel

Bostäder

- Ta ill! Vi förökar oss i massor. Bygg dubbelt så stort som ni tror att vi behöver.
- 65+ boende
- Tänk noga igenom var vi ska bygga

Kultur/ mötesplatser

- Bygg för kultur/ mötesplatser inne och ute
- Bygg för alla som ej gillar friluftsliv också, tex bibliotek, danslokaler etc
- Mötesplats för äldre

Identitet

- Viktigt att Undersåker känns välkomnande och tillgängligt

Lagstiftning

- För att kunna utveckla och bygga bostäder, utveckla industriområden etc så behöver man lätta på bl.a. strandskydd, så att inte ett dike får störa ut satsningar

DRÖMBILDEN 2050

UNDERSÅKER /BRATTLAND - en komplett by som vuxit ihop

Bevara(by)känslan

- Alla lika värda
- Inkludering
- Inte skapa segregation genom bostadsbyggande
- Inte störa eller förstöra bykänslan

En plats för hela livet

- Från förskola till första boendet, till familjeboende, till trygghetsboende
- Hub för arbetsplatser, t ex i ett allaktivitetshus, där även barnen kan vara.

Lätt och tryggt att ta sig runt

- Till fots
- Med kollektivtrafik
- Cykel
- Bil

Grönområden för kollektivt nyttjande

DRÖMBILDEN 2050

UNDERSÅKER /BRATTLAND - en komplett by som vuxit ihop

Drömbilden 2050

En plats för hela livet

- En god arbetsmiljö på kommunens arbetsplatser
- Kunna bo och arbeta i byn, därför viktigt med företagande
- Bygga med kvalitet och eftertanke, t ex seniorboende nära byn med olika aktiviteter (se "BOVIERA")
- En by med liv och boende över generationsgränser
- Viktigt med mångfald – alla ska ha råd.
- Bra kollektivtrafik för att kunna jobba på andra platser, för att uppleva kultur med mera. Viktigt för att få unga att bo kvar.
- Cykelbana Duved – Mörsil
- Utöka skolan till grundskola 6-9 och gymnasium.
- Råd att bo i byn
- Flerfamiljshus i samklang med naturen.
- Seniorboenden.
- Flerfamiljshus exempelvis vid Kläppenvägen.
- Högre inflyttning

Lätt och tryggt att ta sig runt

- Bad, dusch och café i närheten av stationshuset. Skönt för fjällturister att kunna fräscha upp sig innan tågresan hem.
- Möjlighet att cykla mellan byarna

Bevara bykänslan

- Undvika egoistiska exploatörer som råffar åt sig mark i byn. Samla företag och verksamheter på ett och samma ställe, t ex ett "industriområde" nedanför K-bygg.
- Exploateringen ska vara hållbar för en större by.

DRÖMBILDEN 2050

UNDERSÅKER /BRATTLAND - en komplett by som vuxit ihop

Drömbilden 2050

- Vad har vi rådighet över?
- Integrerade grönområden
- Balans: mångfald av bostäder, grönområden, utbud av service.
- Rimligheten? Går det? HUR? Stort? Litiet? Garanti/osäkerhet. Man tycker det låter bra men är osäker på om allt går att förena.
- Lantbruk, Kulturlandskap (Ang grönområden)
- Möjligheten i Hållgården. Området kring Hållgården innehåller stora möjligheter för temat "En plats för hela livet".

Mötesplatser

- Mötesplatser för åk 4-6 saknas
- Samlingsplatser för att kunna mötas saknas!
- HouseB-light
- Satsa på Delikatessgrejen
- Trygga vägar behövs
- Viktigt att man i fortsättningen kan se fjällen

DRÖMBILDEN 2050

UNDERSÅKER /BRATTLAND - en komplett by som vuxit ihop

Drömbilden 2050

Delar bilden med att grönområden är viktigt/ grundläggande i drömbilden. Specifikt att det gäller grönområden på alla skalor

- Ordet "by" är viktigt i drömbilden - hänger ihop med en fortsatt småskalighet i området
- En komplett by som vuxit ihop - Undersåker och Brattland har inte vuxit ihop. Eventuellt med en cykelväg och gångväg. Skilda identiteter som borde förbli så. Viktigt att också bevara grönområden emellan.
- Motverka segregation genom bostadsbyggande - inte bara "inte skapa". För mesigt.
- Mötesplatser, lättillgängliga för alla samtidigt --> gemenskap
- Läromiljö uteklassrum för elever

Fokus på service/ näringsliv saknas inom drömbilden:

- Handel, små företagare
- Service, restaurang, café
- Blomstrande företagare

DRÖMBILDEN 2050

UNDERSÅKER /BRATTLAND - en komplett by som vuxit ihop

Drömbilden 2050

- Flytta byvägen ner mot älven! Frigör mark i centrum
- Vandringsstråk i kraftledningsgatan, rastplats, soffor mm
- Senior/trygghetsboende med service vid gamla Bygården, matbutik.
- Nya bostadsområden
- Samhällsservice är samlat nere mellan "gamla ICA och stationen; frisör, taxi, café, bageri, restaurang, butiker, fotvård mm
- Bonden har utökat sin verksamhet och vi köper lokalt odlad mat.
- AI-elbussar förekommer.
- Det finns ett alldeles för stort reningsverk.
- Blomstrande företagsområde mellan Brattland och Undersåker.
- "Vad är en by?" Finns det en kärna eller är det mer som äldre byar, utspridda längs med en byväg?

DRÖMBILDEN 2050

UNDERSÅKER /BRATTLAND - en komplett by som vuxit ihop

Drömbilden 2050

- Seniorboende - aktivt! Kanske integrera med förskola (och djur).
- Vettiga hyresrätter
- Inte störa eller förstöra bykänslan - Hur stort kan Undersåker bli?
- Aktivitetshall med fokus på funktion och inte arkitektur (dyrt). Fullstor hall med funktioner byn behöver. Inte en flådig byggnad där funktion prutas bort. Fullstor hall med fik, samlingsplats, Uif, gym, extra hall med lågt tak för judo/dans, cirkelträning etc.
- Trygga vägar och stigar för att sig runt mitt i byn

DRÖMBILDEN 2050

UNDERSÅKER /BRATTLAND - en komplett by som vuxit ihop

Bevara(by)känslan

- Alla lika värda
- Inkludering
- Inte skapa segregation genom bostadsbyggande
- Inte störa eller förstöra bykänslan

En plats för hela livet

- Från förskola till första boendet, till familjeboende, till trygghetsboende
- Hub för arbetsplatser, t ex i ett allaktivitetshus, där även barnen kan vara.

Lätt och tryggt att ta sig runt

- Till fots
- Med kollektivtrafik
- Cykel
- Bil

Grönområden för kollektivt nyttjande